

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 252/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law Firm, s. r. o., Kmeťova 26, Košice, zastúpenou konateľom spoločnosti JUDr. Róbert Ružbašán, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 145/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 145/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla:

„Dňa 16.11.2011 sťažovateľka podala na Okresnom súde Košice II. návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorým sa domáhala voči žalovanému- [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ].. vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2 298,42 € s príslušenstvom. V danom prípade nejde o skutkovo a právne náročnú vec, ktorá by si vyžadovala výsluch viacerých svedkov, množstvo procesných úkonov, išlo o bežnú vec.

Okresný súd Košice II. nariadil v danej veci pojednávanie po takmer 7 mesiacoch na deň 14.06.2012 pojednávanie, na ktorom vypočul sťažovateľku a aj žalovaného. Následne vydal uznesenie, ktorým pojednávanie odročil na neurčito za účelom pripojenia spisov 31C/30/2004, 22C/77/2009 a 31C/117/2010, ktoré v konaní vyžiadala súd aj napriek tomu, že súd mohol rozhodovať aj bez pripojenia uvedených spisov.

Od 14.6.2012 do dnešného dňa nebolo vo veci nariadené ďalšie pojednávanie, ani vydané rozhodnutie, či vykonaný akýkoľvek ďalší procesný úkon, ktorým by sa konalo vo veci samej.

Dňa 30.07.2014 podala sťažovateľka sťažnosť na postup súdu pre porušovanie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov predsedovi okresného súdu. Predseda okresného súdu v odpovedí na podanú sťažnosť zo dňa 25.08.2014 konštatuje, že v predmetnom konaní došlo k prieťahom...

Poukazujeme na skutočnosť, že predmetné konanie trvá odo dňa podania návrhu už takmer tri roky. Skutočnosť, že Okresný súd Košice II. vo veci nenariadil pojednávanie už viac ako 2 roky je v priamom rozpore so zásadou právnej istoty, práva na spravodlivý

súdny proces bez zbytočných prieťahov, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

Z opísaných skutkových okolností je zrejmé, že celé konanie až doteraz, je zbytočne zdĺhavé, nehospodárne a neefektívne, v predmetnej veci už viac ako 2 roky nebolo nariadené pojednávanie, a to aj bez preukázania závažného dôvodu, či potreby vykonania konkrétneho dôkazu. Okresný súd Košice II. postupoval neracionálne a zmätočne, a to už od samotného začiatku, keď bol dňa 16.11.2011 sťažovateľkou podaný návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia. K tomuto návrhu podal odporca vyjadrenie, pričom súd nariadil pojednávanie až na deň 14.6.2012, čo je takmer 7 mesiacov od podania návrhu. Teda len medzi samotným podaním návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia a prvým pojednávaním vo veci bol neadekvátny časový odstup.

Pojednávanie nariadené na 14.06.2012 bolo po vypočutí sťažovateľky a žalovaného odročené na neurčito a doposiaľ ani po viac ako dvoch rokoch nebolo nariadené ďalšie pojednávanie. Je neprípustné a v rozpore zo so všetkými základnými zásadami občianskeho súdneho konania, aby sa vo veci nekonalo viac ako dva roky len z dôvodu pripojenia spisov, ktoré však ku konaniu pripojiť vôbec netreba.

Odo dňa konania posledného pojednávania súd nekoná vôbec, doposiaľ nevytýčil pojednávanie a nevykonal žiadne procesné úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej.

Z vyššie uvedených dôvodov podala dňa 30.07.2014 sťažovateľka sťažnosť na postup súdu pre porušovanie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov predsedovi Okresného súdu Košice II. V odpovedi na podanú sťažnosť predseda okresného súdu konštatoval, že v uvedenom konaní došlo k prieťahom.

Tieto skutočnosti u sťažovateľky vytvárajú právnu neistotu a to už od momentu podania návrhu, rovnako tak aj počas celého konania, a ktorá pretrváva dodnes, z dôvodu, že nie je vytýčené ďalšie pojednávanie a nie je vo veci ani právoplatne rozhodnuté. ...

Sťažovateľka sa domáha priznania nároku na primerané finančné zadostučinenie a to vo výške 4 000 €.

Výšku primeraného zadostučinenia odôvodňujeme

a) Nemajetkovou ujmom:

Už od 16.11.2011 sa sťažovateľka usiluje o priznanie jej nároku voči žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2 298,42 €, pričom o jej nároku nebolo do dnešného dňa rozhodnuté... Skutočnosť, že sa sťažovateľka dlhé roky nedokáže domôcť meritórneho rozhodnutia aj za okolností, že sa nejedná o mimoriadne zložitý spor a jeho nároky sú preukázané, spôsobila stratu dôvery v súdy a súdny systém Slovenskej republiky a ich význam, pocit krivdy a nespravodlivosti.

b) Majetkovou ujmov

Sťažovateľke počas obdobia od podania návrhu až doposiaľ vznikla nečinnosťou súdu majetková ujma. Počas celého konania bola nútená vynakladať nemalé finančné prostriedky na to, aby sa domohla svojho práva čo sa jej dodnes stále nepodarilo. Je potrebné taktiež zohľadniť, skutočnosť, že sťažovateľka je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím... - invalidná dôchodkyňa, ktorá poberá invalidný dôchodok tvoriaci jej jediný príjem, a preto riadne neuhradenie jej nároku voči žalovanému, ako aj nemožnosť domôcť sa úhrady na súde zhoršuje jej, už aj tak zlú sociálnu situáciu...“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľky na verejné prerokovanie bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a základné právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní sp. zn. 19C/145/2011 bolo porušené.

2. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19C/145/2011 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 4 000 €, ktoré je Okresný súd Košice II povinný do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu vyplatiť sťažovateľke na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

4. Okresný súd Košice II je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 340,09 € do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva

na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 145/2011.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V súvislosti s tým ústavný súd pripomína, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietahov v napadnutom konaní je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04) podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľka sťažnosť predsedovi okresného súdu podala 30. júla 2014. Predseda okresného súdu v odpovedi na sťažnosť z 25. augusta 2014 prietahy v konaní sám uznal a avizoval nápravu v plynulosti konania.

Podľa zistenia ústavného súdu okresný súd účinnú nápravu uskutočnil vo forme nariadenia termínu pojednávania na 15. december 2014 a tiež na 26. január 2015.

Nemožno pripísať na farchu okresného súdu, že na žiadosť sťažovateľky, ktorá avizovala, že má chorých rodičov, a preto žiada o odročenie pojednávania, sa tieto pojednávania neuskutočnili.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ústavný súd nad rámec uvádza, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe okresného súdu dochádzalo k prieťahom v konaní, sťažovateľke nič nebráni v tom, aby opätovne podala kvalifikovanú sťažnosť pre porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v zmysle čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2015